

L a t w e e f c h u   A w i s e s.

Nr. 12. Zettortdeenâ 22trâ Merza 1834.

J a u n a s   s i n n a s.

Weena kunga scheblig's praht's us fa-
weem laudim; un lauschu leela
neprahtiba.

Weens zeenigs kungs, kam muischa Kursen-
mê irraid, apfohlija sawam pagastam, ka winsch
tam skohlu zels un skohlmeisteru turrehs, wissu
par sawu naudu, bes kahdas dohschanas no pa-
gasta puffes, ka wissi winna semneeki, ir tee nab-
bagee, sawus behrnus warretu list bes kahdas
maksas to mahzitees kas teem labs un derrigs,
un ka tee par prahta- un gohda laudim warretu
tapt, kahdeem brihweem semneekeem wajaga
buh't. Schè nu wajadsesja teem laudim sawam
zeenigam kungam leelu un firsnigu pateifschanu
doht par tahdu miblestibu un schehlastibu, kahdu
schinnis laifds retti atraddihs. Bet ko tas pa-
gasts darrija? Winni pagehreja, tam kungam
buh'schoht arri skohlas behrneem par wissu seemu
un skohlas laifu maifi un barribu doht, tad schie
behrnus subtsichoh't skohlâ, bet bes tam nè. —
Woi buhtu brihnum's, kad zeenigs kungs par
tahdu lauschu neprahtibu un beskaunibu apstai-
tees, to skohlu nemas nezeltu?

Man schkeetah's, ka schie semneeki, kas tahdu
leelu labbumu aplam smahdeja, newarr nekahdi
Latweesch'i buht, jo Latweesch'i irr gohda lau-
dis un gribb us preekschu tift eeksch wissahm lee-
tahm, un arri eeksch gudribas un labbahm mah-
zibahm — bet tee buhs kahdi tum'schi lautini no
zittas puffes, kur ta tizziba, ka labbaki irr maifi
par brandawihnu istehreht, ne ka to sawam behr-
nam skohlâ doht.

J. R.

Kam aufis irr, dsirdeht, tas lai to
dsird!

No Briffeles raksta:

Kahdâ zeemâ (sahdschâ) dsihwoja dakteris,

kas warren leelais dsehreis bija. Schis tanni
5tâ Merz us mahjahm eedams dsillâ un uhdens
pilnâ grahwî eekritte, no ka winsch ar mohkahm
fluè iswillts. Sawas flapjas drehbes schahweht
gribbedams winsch eegahje frohgâ un stahjehs
pee ugguns, bet ne wehl peežas minutes tur stah-
wejis winsch sahje breefmigi brehkt. Wezs ful-
lainis, kas weens pats mahjâs bija, atskrehje
flaht, un atradde to nelaimigu weenâs leesmas,
winnu wilke noht no ugguns, un aisfkrehje lau-
dis paligâ mekleht. Bet kad pehz 10 minutehm
kainini atsteidsahs, tad winni tomehr to nelai-
migu, kas sawai dserfchanai par laupijumu tap-
pis, ne warreja glahbt, ned's to ugguni apdsehft,
kas jaw apfahrtigâs ehkâs bija eemettees. Jo
fullainis pirmâs bailès to dakteri pee weena
schkuhna bija nolizzis, kamehr pats aisgahje
laudis safaukt. Gau nu wissi ruhpiigi strahdaja,
to ugguni pahwarreht, bet tatschu ta skahde pee
nodegguschahm ehkahm bija leela; to spreede par
2000 sudraba rubleem.

Daktera lihki gan arri atradde, bet tif ne pel-
nâs fadedsinati. Tee safaukti dakteri, kas to is-
mekleja, spreede, ka ne aiskurra ugguns drehbes
bija aisnehmis, bet ka nomirreis pats no sewis
no eekschenes fadedses. Jo winsch isdeenâs wai-
rak kâ puss kohrteli Rum, stipru brandwihnu,
mehdse eedsert.

Tas, kas juns scho stahstu raksta, pats wee-
nu dsehreju redsejis, kas uppmalli gulleja, un
kam sillas leesmas par mutti isfittahs. Brand-
wihns bija eedeses.

Kahda nelaima zaur lauschu neap-
dohmibu un flinkumu warr
notift!

Breslawâ, Schlesijas semmè, tanni
19tâ Bewrar weens 8 gaddus wezs puifitis wee-

nâ bruhse no diwi nikneem fehdes sunneem breef-
 migâ wihse tiffe eewainohts. Tas namma kungs,
 bruhweris, sawam kutscherim bija pawehlesis,
 ikwakkard's tohs sunnus wallam laist, to nammu
 fargabt, un ikrihtôs pee fehdes list. Kutscheris
 tai deenâ to nebija darrijis, bet durwis ween ar
 schnohriti peesehjis. No rihta nahk puifis, kas
 pee bruhweru stellehts, bet tanni paschâ azzu-
 mirkli, kad winsch pa durwim ee-eet, abbi sun-
 ni tam kriht klah; tas weens wiannu ar saweem
 ascheem sohbeem kampj pee fakla, tas ohtr's win-
 nam sohbus eesitt galwâ un wissu ahdu noplehsch.
 Diwi mahju laudis us ta nelainiga behrna
 brehfschanu gan atskrehje klah un to wehl dsih-
 wu isglahbi no sunneem, bet mas zerribas, kâ
 winsch paliks pee dsihwibas.

* * *
 N e l a i m e z a u r s w e h r e e m .

Ne tahlu no Londones zaur swehreem lee-
 las bailes tappe redsetas. Laudis, kas Londonê
 swehrus par naudu bija rahdijusch, gribbeja tohs
 us zittu weetu aiswest. Us lauku bija lohpi gan-
 nibas. Weens lauwa un weena tihgerene at-
 rahwahs saweem fargeem un eesfrehje lohpu pul-
 kâ. Ta tihgerene saplohsija trihs aitas, tas
 lauwa sakampe gohwis, zittas nokahwe, zittas
 nahwigi eewainoja. Us lohpu blauschanu, us
 lauwas ruhfschanu, us gannu fleegschanu gan
 laudis saskrehje un schahwe ar bissehm un arri-
 gan eewainoja to lauwa, bet no sahpehm wehl
 niknaks palizzis winsch weenu wihru lehfschus
 sakampe un to us weetu saplohsija. Pehz laikâ
 lauwa weenâ kuhst eegahje, fo laudis tuhdat
 aisflehdsje un to swehru pahrwaldija.

Pahr to starpu ta tihgerene weenu seerw ar
 sawu sibku behrninu un puifi II gaddus wezzu
 bija sakampusi un wissus trihs azzumirkli no-
 beigusi.

Labba leeta, kâ waldischana irr aisleegusi,
 tahdus swehrus, kâ lahtschus, us semmehm
 west apfahrt, un tee laudis, kas ar to maifi
 gribb pelnitees, labbaki darritu, kad tee sawa
 waiga sweedrôs strahdatu un sawu pahrtikfi
 gohdigôs un derrigôs darbôs mekletu.

N.

W e z s k e h m s .

Wezs kehminsch reekstus kohsch un sahpiigi tahs
 schohfles raust':

„Ik isputt' tew! kaut wels tew jelle faklu laust'!
 „Kad jauns es biju, zittadi bij' laiki,
 „Uu nebij' japuhle tik wolti un tik naiki:
 „I reeksti taggad zeetaki,
 „Kâ tannis labbôs laikôs bij'!“

Ne reekstus fuhdsi; — dserroktus:

Tas, kehmin, wischkin gudrat' buhs!

— s — m — s .

T e e f a s f l u d d i n a s c h a n a s .

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c.,
 tohp no Tuffumês aprinka teefas, — pehz to ka tas
 nomirris pee Jaun-Sahtenes dsintmuifschas ka sem-
 mes strahdneeks peerakstihst biis Anfs Treymann,
 dehl apgalwofschanas par sawahm Krohna dohscha-
 nahm weenu no ta Moriz von Fôlkersahm, Zelgawâ
 30tâ Juni 1830 par 95 rubleem sudr. naud., fo tas
 tan no deenefta lohnes parrada palizzis norakstiu
 naudas sibmi pee Jaun-Sahtenes muifschas waldischa-
 nas bij nolizzis, bet schi muifschas waldischana to nau-
 das sibmi, bes fo no tahs fo pagehretu, schein atsuh-
 tijusi, ka ta teem ihiteem mantineekeem ta nelaike
 taptu atdohta — tee mantineeki ta Anfa Treymann
 zaur scho sinnu usfaukti un preekschâ aizinati, lai lihds
 10to April f. g. schahs aprinka teefas preekschâ nahk,
 un, ka peederrig's, parahda ka winui tee ihsti un taisui
 mantineeki ta pascha irraid, un tad to wirspeeminne-
 tu naudas sibmi ka sawu peederrumu pretti aenim.

Tuffumê, 2tâ Webruar 1834.

(L. C.)
 (Nr. 194.)

L. v. Kleist, aprinka sohgie.
 Sekreters Paul.

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c.,
 tohp no Gawes's pagasta teefas wissi parradu bewei
 ta Sustes Krihzburga foinneeka Sihlu Fahna, kas
 sawas mahjas flimmibas dehl ilgaki waldisht nesppehi,
 us aizinati, lai sawas parradu prassichanas lihds imo
 Mei mehnescha deenu f. g. pee schahs pagasta teefas
 sinnamu darra.

Gawes's pagasta teefa imâ Merz 1834.

(S. B.)
 (Nr. 103.)

† † † Gelse Mattih's, pagasta wezzakais.
 J. Weltsohn, pagasta teefas farihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstē 2c. 2c., tohp no Baldohnes pagasta teefas pasluddinahstē, ka tas no Baldohnes meschakunga muischas noschirtē Balku-krohguē no Jahneem 1834 lihds Jahneem 1835 us arrenti isdohdams, un tas tohriga = termihns us 27to Merz f. g. noliktē irr. Plaschakas sinnas warr dabbuht pee Baldohnes pagasta teefas ikzettortdeenu un sesideenu un paschā tohriga deenā.

Baldohne, 10tā Merz 1834.

(L. S.) Lihmannu Jehkab, peefschdetais.
(Nr. 58.) E. Bemoll, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Linder pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji to Linder fainneeku Leela Lesmannu Mahrtna, Kraufu Andrejia un Nohbeschneeku Jurra, kas nesphejibas dehl sawas mahjas nodewuschi un par furru mantahm inmentariuma truhkuma un zittu parradu dehl konkurse nospreesta, — usaizinati, lai tee diwju mehneschu starpā no tahs schē appakschrafsitas deenas, tas irr lihds 1mo Mei f. g. pee schibē pagasta teefas peeteizahs un to spreedumu fagaيدا; jo wiffi, kas schinni nolikta laikā nepeeteiktōhs, pehz wairs netaps peenemti. Linder pagasta teefa, 1mā Merz 1834.

Jirsche Mahrtn, pagasta wezzakais.

(Nr. 22.) M. Ddinowēky, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us Kuldigas aprinka teefas pawehleschanu tohp no Sessihles pagasta teefas sinnamē darrihstē, ka 3imā f. m. deenā pee schibē pagasta teefas Sessihles muischā tas schejenigē muzzineekē, fauzamē Pohl, uhtropē us deenestu taps isfohlihtē — un tee kas winnu us deenestu gribb pirkt, tohp faaizinati, lai tanni peeminnetā terminā scheid sanahk.

Sessihle, 10tā Merz 1834.

Piflu Jannis, pagasta wezzakais.

(Nr. 29.) Wilhelm Hank, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Jahneem 1834 lihds Jahneem 1835 taps tas pee Luffumes Krohna mescha kunga muischas peederrigs bijis Radfina kroggs wairafsohlitajeem us renti isdohstē; — tadehl tohp wiffi tee, kam patiktu scho kroggu uenemt, usaizinati, lai 29tā Merz f. g., kas par to weenigu isfohlishanas terminu noliktē tappis,

pee Dhsoles muischas pagasta teefas atnahk un sawu fohlishchanu peeteiz.

Krohna Dhsoles muischas pagasta teefa tanni 1mā Merza 1834.

(L. W.) ††† Wikfain Jahn, peefschdetais.

(Nr. 12.) F. Grosse, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us Kursemmes kambara teefas pawehleschanu taps tas zitfahrt pee Kshwešmuischas mescha kunga muischas peederrigs kroggs no Jahneem 1834 lihds Jahneem 1835 us weenu gaddu 30tā Merz f. g. pee schahs pagasta teefas us arrenti isdohstē; fur arr tahs plaschakas sinnas dabbuht warr.

Kalnzeemas pagasta teefa 10tā Merz 1834.

Foh. Uhdre, pagasta wezzakais.

(Nr. 57.) Nott, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Dohbeles pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas parradu prassichanas pee ta Dohbeles Wahzmahzitaja fainneeka Dreffu Frizza buhtu, kas sawas mahjas nesphejibas dehl atstahjis, usaizinati, lai lihds 1mo Mei f. g. scheid peeteizahs, ar to pamahzishchanu, ka wehlafi neweens wairs netaps peenemts.

Dohbeles pagasta teefa 17tā Merz 1834.

E. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.

(Nr. 210.) L. W. Ewert, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Tee pee Krohna Digganawes muischas (wahziffi: Dubena) peederrigi kroggi, prohti tas Wandau, Spittin, Debbes, Gehran un Laudihst kroggu, ka arri ta mohderefchana no 40 flauzamahn gohwim, taps 7tā un 14tā April f. g. pee schahs pagasta teefas us arrenti, preeksch to laifu no 12ta Juni 1834 lihds 12tu Juni 1835, isfohliti. Kam patikschana us scheid kroggen foehlt, tohp usfauti, lai tannis wirspeeminnetas deenas ar penahkamahn drohschibas apgalwochchanahn scheid peeteizahs un sawas fohlishchanas peebild.

Digganawes pagasta teefa, 24tā Webruar 1834.

(L. S.) ††† Ruffin Furre, pagasta wezzakais.

(Nr. 40.) Leopold Förster, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinafchana s.

Wiffas pilsehtu-, muischu- un semmes- pollizeh tohp luhgtas, ka tahs tohs winnu teefas aprinkōs dsh-

wodanus pee Krohna Dhsolu muischas pagasta peeder-
rigus zilwekus peespeesu: lai tee, wiswehlaki libds
5to April f. g., dehl peerakstischanas eelsch teem jau-
neem rewissies rutkeem scheid peeteizahs, un lai arri no
tahm teefahm un waldischanahm appaksch kurrahm
dsihwo, apleezinaschanas sijnnes peenes, moi teem
seewa un behrai jeb zitti peederrigi irraid, un jif. Ras
to nedarrihs, tohs ka nesinnamus rulli eerakstih.

Krohna Dhsolu muischa, 19tâ Merz 1834.

Tee pagasta preekschneeki.

* * *

Las pee Krohna = Smahrdes muischas peederrig
Jannu = frohgâ no nahfoschem Jahneem, un tas
branfuhsis turpat no ima Dktober 1834 us renti is-
dohdamâ. Bes tam diwi lauku fargu weetas turpat
dabbujamas. Kam tihf, lai skaidraku sinnu pehz pee
muischas = waldischanas peeteizahs.

Smahrde, 21mâ Webruar 1834.

3

* * *

Dehl isdohschanas us nohmû, to no pehzminne-
tahm Krohna mescha lunga muischahm us augstaku
pawehleschanu atnentu frohgu no Jahneem f. g. us
i gaddu, irr schahdi tohrga termini nolikti:

- 1) preeksch to Emburges mescha fungu frohgu —
us 26tu Merz f. g. pee Greenwaldes pagasta
teefas;
- 2) preeksch to Baldohnes mescha fungu frohgu —
us 27tu Merz f. g. pee Baldohnes pagasta
teefas;
- 3) preeksch to Kihwes mescha fungu frohgu —
us 30tu Merz f. g. pee Kalnazeemas pagasta
teefas;
- 4) preeksch Wezzu muischas mescha fungu frohgu
— us 31mu Merz f. g. pee Wezzu muischas
pagasta teefas.

Kam patifschana schohs frohgus us nohmû nemt, lai
tannis peerahdiids tohrga terminos pee tahm minne-
tahm pagasta teefahm peeteizahs, fawu sohlschanu
un pahrscholschanu sinnamu darra un tad to tahlfaku
sagaida.

3

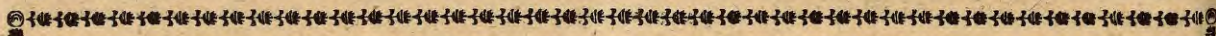
* * *

Ur augstakas teefas wehleschanu tohp sinnams dar-
rihts, ka Dohbeles meestâ tas tirus, kas zittahrt
us 23schu deenu April mehnescha kriht, ohtras leeldee-
nas swehtku deenas deht, schinnu gaddâ tannî 25tâ
April noturrehts tapâ.

Dohbelê, 25tâ Webruar 1834.

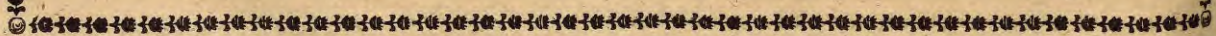
I

Dohbeles meesta preekschneeks C. Kupffer.

Naudas, labbibas un prezzu tirus us plazzi. Nihgê tannî 12tâ Merza 1834.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Rp.		Rb.	Rp.
3 rubli 61½ Kap. papihru naudas geldeja	I	—	I pohds kannepu	—	60
5 — papihru naudas	I	37	I — linnu labbakas surtes — —	2	75
I jauns dahberis	I	32	I — — flittakas surtes — —	2	40
I puhrs rubsu . . . . . tappe maksahs ar	I	50	I — tabaka	—	90
I — kweeschu	I	80	I — dselses	—	65
I — meeschu	I	—	I — sweesta	2	30
I — meeschu = putraimu — —	I	50	I muzza filku, preefchu muzza — —	5	75
I — ausu	—	70	I — — wihsfchnu muzza — —	6	—
I — kweeschu = miltu	2	20	I — farkanas fahls	6	—
I — bihbeletu rubsu = miltu — —	I	70	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rubsu = miltu — —	I	45	I — rupjas baltas fahls — —	4	25
I — sirnu	I	35	I — smalkas fahls	4	—
I — linnu = sehklas	2	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.		
I — kannepu = sehklas	I	10			
I — kimmenu	5	—			

B r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, gramh. pahrluhkotais.